

Коран (фрагменти)

Автор Невідомий

(автор перекладу Валерій Рибалкін)

СУРА 1. ВІДКРИВАЮЧА КНИГУ

1. В ім'я Аллага Всемилоствитого, Всемилосердного!
2. Хвала Аллагові — Господові світів,
3. Всемилоствитому, Всемилосердному,
4. Володареві Судного Дня!
5. Тобі поклоняємося і Тебе благаємо про поміч!
6. Веди нас шляхом прямим —
7. шляхом тих, кого Ти облагодіяв, а не тих, хто прогнівив Тебе, і не тих, хто блукає

СУРА 2. КОРОВА (уривки)

220. про цей світ і майбутній! Запитують тебе про сиріт. Скажи: "Полегшувати їхню долю — благо". Якщо ви опікуватиметесь ними, то вони — ваші брати. Аллаг відрізняє негідника від благодійника. Якщо захоче, Він поведеться з вами суворо. Аллаг — Всесильний, Всемудрий!

221. Не беріть шлюб з багатобожницями, поки вони не увірують. Віруча рабиня, безперечно, краща від багатобожниці, навіть тієї, що подобається вам. Не видавайте заміж за багатобожників, поки вони не увірують. Віруючий раб, поза всяким сумнівом, кращий за багатобожника, навіть того, що подобається вам.

Ті звать до (пекельного) вогню, а Аллаг закликає до раю та прощення, зі Свого дозволу, роз'яснюючи знамення Свої людям, щоб вони схаменулися!

222. Тебе запитують про менструації. Скажи: "Це — страждання". Тож цурайтесь жінок при менструаціях і не наближайтесь до них, поки вони не очистяться. Коли ж вони очистяться, входьте до них так, як повелів вам Аллаг. Аллаг любить тих, хто кається, і любить тих, хто очищається!

223. Ваші дружини — нива для вас, тому ходіть на вашу ниву, коли і як зажадаєте, але спочатку привабте її до себе. Побійтеся Аллага і знайте, що ви постанете перед Ним. Порадуй, (Мухаммаде,) віруючих доброю вісткою!

224. Нехай ваші клятви (іменем) Аллага не стануть на заваді чинити благо, боятися Бога та примиряти людей. Аллаг усе чує, все знає!

225. Аллаг карає вас не за марнословні клятви, а за те, що заслужили серця ваші. Аллаг — Усепрощаючий, Довготерпеливий!

226. Ті, хто заприсягнеться утримуватись від своїх дружин, мусять очікувати чотири місяці. Якщо ж вони повернуться, то Аллаг — Усепрощаючий, Всемилосердний!

227. Якщо ж вони зважаться на розлучення, то Аллаг усе чує, все знає!

228. Розлучені жінки мусять утримуватися три менструальні періоди, їм не

дозволяється приховувати те, що створив Аллаг в їхніх лонах, якщо вони вірують в Аллага й у Судний День. Чоловіки ж їхні вчинили б правильніше тоді, якби повернулися до них, якщо вони бажають примирення. По справедливості, жінки мають те ж саме, що і той, хто над ними, однак чоловіки — на щабель над ними (вище). Аллаг — Превеликий, Всемудрий!

229. Розлучення (дозволяється) двічі: потому (можна) або благопристойно утримати (дружину), або гідно відпустити (її). Вам не дозволено брати нічого з того, що ви їм дарували, хіба що ви обоє боїтеся не виконати приписів Аллага. Якщо ж ви боїтеся порушити приписи Аллага, то не буде над вами обома гріха в тому, чим вона себе викупить. Такі приписи Аллага, тож не порушуйте їх. Ті ж, хто не дотримується приписів Аллага, — несправедливі.

230. Якщо ж він дав їй розлучення (втретє), то вона вже не дозволяється йому, поки не вийде заміж за іншого чоловіка. Коли ж і той дасть їй розлучення, то над ними не буде гріха, якщо вони поновлять (шлюб), маючи намір дотримуватися приписів Аллага. Це — настанови Аллага, які Він роз'яснює людям, котрі розуміють.

231. Якщо ж ви дали розлучення дружинам, то після закінчення терміну або благопристойно залишайте їх, або гідно відпускайте, але не утримуйте їх насильно, діючи несправедливо. Хто вчинить так, той заподіє зло самому собі. Не приймайте ж знамень Аллага за глузування; пам'ятайте про милість Аллага до вас і про те, що Він послав вам у настанову (Святе) Письмо та Мудрість. Тож побійтеся Аллага і знайте, що Аллаг відає про все!

232. Якщо ви дали розлучення жінкам, то після закінчення терміну не перешкоджайте їм виходити заміж за їхніх чоловіків, якщо вони самі прийдуть до згоди. Це — настанова тим з вас, хто вірує в Аллага й у Судний День. Так — праведніше для вас і чистіше, адже Аллаг знає, тоді як ви не знаєте!

233. Матері годують дітей своїм молоком повних два роки; це — для того, хто захоче завершити (термін) годування. А батько, згідно зі звичаєм, має діставати їм їжу та одяг. Кожен мусить робити тільки те, що в його змозі. жодна матір не повинна зазнавати збитку за її дитину і жоден батько — також. Такі ж обов'язки має спадкоємець. Якщо ж вони обоє побажають відняти (від грудей) за взаємною згодою і порадою, то немає гріха над ними. А коли ви захочете знайти для своїх дітей годувальницю, то немає гріха над вами, якщо гідно заплатите їй. Тож побійтеся Аллага і знайте: Аллаг бачить усе, що ви робите!

234. А ті з вас, хто помре, залишивши дружин, — то дружини мають вичекати чотири місяці й десять (днів). Коли цей термін закінчиться, не буде гріха над вами в тому, як ви, згідно зі звичаєм, поведетеся щодо себе. Аллаг знає, що ви робите!

235. Так само не буде гріха над вами, якщо ви натякнете на сватання до цих жінок або подумаете про це. Аллаг знає, що ви згадаєте їх. Однак не призначайте їм таємних побачень, а тільки говоріть так, як заведено.

Не зважуйтеся на шлюбний союз, поки не настане приписаний час, і знайте: Аллагу відомо, що у ваших душах. Тож бережіться Його і знайте, що Аллаг

Усепрощаючий, Прелагідний!

236. Не буде гріха над вами, якщо ви дасте розлучення дружинам, яких ви ще не торкнулися, не виділили їм якоїсь частки. Обдаруйте їх добровільно, як годиться, скарбом: заможний — відповідно до свого статку, бідний — відповідно до свого.

237. Якщо ж ви дасте їм розлучення, перш ніж доторкнетеся до них, але вже виділивши їм якусь частку, то (заплатіть) їм половину обумовленої частки, якщо вони не вибачать або не вибачить той, у чиїх руках шлюбна угода. Якщо ж ви пробачите, це буде більш благочестиво. І не забувайте бути щедрими між собою, бо Аллаг добре бачить, що ви робите!

238. Дотримуйтеся (часу) молитв й (особливо) — молитви середньої. Стійте перед Аллагом покірно.

239. Якщо ж ви боїтеся, то (помоліться) на ходу або сидячи верхи, коли ж ви в безпеці, прославляйте Аллага так, як він навчив вас, поки ви не знали.

240. Ті з вас, хто помиратиме й залишатиме дружин, мають заповісти їм засоби для існування протягом року і не спонукати їх піти з (вашого) дому. А якщо вони підуть, то не буде гріха на вас у тому, що вони самі вчинять добровільно. Аллаг — Великий, Всемудрий!

241. Розлученим жінкам засоби для існування (даються) за звичаєм, як насправді личить богобоязливим.

242. Отак роз'яснює Аллаг Свої знамення, щоби ви могли зрозуміти!

243. Невже ти не звернув уваги на тих, хто покинув свої помешкання, — а було їх тисячі, — остерігаючись смерті? Аллаг сказав їм: "Умріть!" Потім Він оживив їх, бо Аллаг воістину Милостивий до людей, але більшість людей — невдячні!

244. Боріться за віру і знайте, що Аллаг усе чує, все знає!

245. Хто дасть Аллагові гарну позику, щоб Він повернув йому набагато більше? Аллаг притримує (дари) і щедро роздає. До Нього ви повернетесь!

246. Невже ти не звернув уваги на вождів синів Ісра'їла після Муси, коли вони сказали своєму пророкові: "Пошли нам царя, тоді ми будемо боротися за віру". Той відповів: "А не станеться так, що коли вам буде приписано воювати, ви відмовитесь?" Вони сказали: "Чому ж нам не боротися за віру, коли нас вигнано з наших осель, і від дітей наших?" Коли ж приписано було їм воювати, вонц ухилилися, крім небагатьох з них. Аллаг знає нечестивців)

247. їхній пророк сказав їм: "Аллаг уже послав вам Талута царем". Вони сказали: "Як може він панувати над нами, коли в нас більше прав на владу, ніж у нього, і йому не дано досить багатств?" Він відповів: "Аллаг віддав йому перевагу над вами, наділивши його достатком у знанні та силі. Аллаг дарує Свою владу, кому побажає". Аллаг Усюдисущий, Всезнаючий!

248. їхній пророк сказав їм: "Знамення його влади в тому, що прибуде до вас скриня, у якій — благодать від вашого Господа і те, що залишилося від родини Муси й родини Гаруна. Її принесуть ангели. Саме в цьому — знамення для вас, якщо ви віруючі!"

249. Коли виступив Талут з військами, він сказав: "Аллаг пошле вам іспит рікою. Хто питиме з неї, той не з моїх, хто ж не скуштує води, хіба що зачерпне одну жменю, — той зі мною". І вони пили з ріки, крім небагатьох із них. Коли ж він і ті, хто увірував з ним, перейшли ріку, вони сказали: "Немає в нас сьогодні ніяких сил проти Джалута та його військ". А ті, хто думав, що постане перед Аллагом, сказали: "Як часто, з дозволу Аллага, невеликий загін перемагав загін численний!" А Аллаг — із терплячими.

250. І коли вони виступили проти Джалута та його військ, то сказали: "Господи наш! Пролий на нас терпіння, додай нам непохитності й допоможи нам проти людей невірних!"

251. І з дозволу Аллага примусили вони їх утікати, і вбив Дауд Джалута, і подарував йому Аллаг владу й мудрість, і навчив його чого хотів. Якби Аллаг не відбивав одних людей іншими, на землі б запанувало безладдя. Однак Аллаг милостивий до світів!

252. Отакі знамення Аллага; Ми читаємо їх тобі, (Мухаммаде,) правдиво, бо саме ти — (один) із посланців!

253. Одним посланцям Ми надали перевагу перед іншими. Серед них були такі, з ким говорив Аллаг, а декого — підійняв на кілька шаблів. Ми дарували 'Ісі, синові Мар'ям, ясні знамення і підтримали його Духом Святим. Якби Аллаг захотів, то не боролися б ті, хто (жив) після них, після того, як прийшли до них ясні знамення. Але між ними виник розбрат: одні увірували, інші не увірували. А якби Аллаг побажав, то вони не воювали б між собою. Однак Аллаг робить те, що захоче.

254. О ті, хто увірував! Витрачайте з того, чим Ми вас наділили, перш ніж прийде день, коли не буде ні торгівлі, ні дружби, ні заступництва. А невірні — нечестивці.

255. Аллаг — немає божества, крім Нього, вічно живого, Суцього; не бере Його ні дрімота, ні сон; Йому належить те, що в небесах і на землі. Хто шукатиме заступництва в Нього, без Його на те волі? Він знає про їхнє майбутнє та їхнє минуле. Вони ж осягають тільки ту дещицю Його знань, яку Він побажає. Трон Його охоплює небеса і землю, і не важко Йому охороняти їх, бо Він — Високий, Великий!

256. Немає ніякого приневолення у вірі. Істинний шлях уже чітко відрізнили від блуканини. Хто не вірує в ідолів, а вірує в Аллага, той схопився за тверду рукоять, яка ніколи не ламається. Аллаг усе чує, все знає!

257. Аллаг — покровитель тих, хто увірував: Він виводить їх з мороку до світла.

А невіруючим покровителі — ідоли, які ведуть їх від світла до мороку. Їх віддадуть вогню, і будуть вони там довічно!

258. Невже не задумувався ти, (Мухаммаде,) про того, хто заперечував Ібрагімові щодо Господа його, бо Аллаг дав йому владу? Саме тоді сказав Ібрагім: "господь мій — той, хто оживляє й умертвляє". Той же відказав: "я оживляю й умертвляю". Сказав Ібрагім: "Саме Аллаг примушує сходити сонце зі сходу, тож зроби так, щоб воно зійшло із заходу". І збентежився той, хто не увірував, бо Аллаг не веде прямим шляхом людей нечестивих!

259. Або про того, хто проходив повз селище, зруйноване вщент. Він запитав: "Як оживить Аллаг його, після того як воно загинуло?" Тоді умертвив його Аллаг на сто

років, тому воскресив і запитав: "Скільки ти пробув (уві сні)?" той відповів: "Пробув я день або частину дня". Він сказав: "зовсім ні, ти пробув (уві сні) сто років! Подивися на свою їжу й питво, вони не зіпсувалися. І подивися на свого осла, щоби Ми зробили тебе знаменням для людей, — подивися на кістки, як Ми з'єднуємо їх до купи, а потім одягаємо їх м'ясом". І коли стало йому ясно, він сказав: "(Тепер) я знаю, що Аллаг — Усемогутній!"

260. А коли Ібрагім сказав: "Господи! Покажи мені, як Ти оживляєш мертвих", Він відповів: "А хіба ти не увірував?" Той сказав: "Так! Та все ж покажи, щоб серце моє заспокоїлося". Сказав Він: "Візьми ж чотирьох (різних) птахів, приручи їх, (розірви на шматки), потім розклади на кожній горі по шматку, а далі поклич їх: вони блискавично злетяться до тебе. Тож знай, що Аллаг Всемогутній, Премудрий!"

261. Ті, хто витрачає своє майно заради віри, схожі на зернину, яка виростила сім колосків, у кожному колоскові — по сто зерен, бо Аллаг відплачує сторицею, кому захоче. Аллаг Усюдисущий, Всезнаючий!

262. Тим, хто витрачає своє майно заради віри, а потім витрачене не супроводжує докорами й образою, — винагорода від Господа їхнього. Не буде страху над ними, і не сумуватимуть вони.

263. Добре слово і прощення — краще, ніж милостиня, що викликає образу. Аллаг Багатий, Ласкавий!

264. О ви, хто увірував! Не зводьте нанівець вашу милостиню докором і образою, як той, хто витрачає своє майно напоказ людям, а сам не вірує ні в Аллага, ні в Судний День. Він схожий на скелю, припорошену землею: як тільки проллється на неї злива, вона залишить скелю голою. Вони не володітимуть нічим з того, що придбали, бо Аллаг не веде прямим шляхом людей невірних!

265. Ті ж, хто витрачає своє майно, бажаючи (дістати) благовоління Аллага і зміцнити (вірою) душу свою, схожі на садок на пагорбі: його полила злива — і він дав удвічі більше плодів. А не полле злива — (зволожить) роса. Аллаг бачить, що ви робите!

266. Хіба хотів би хто-небудь із вас, маючи пальмовий сад і виноградник, де внизу течуть ріки, де є всякі плоди, зустріти свою старість тоді, коли в нього ще малі діти, а сад уразив би вогнений смерч, і він згорів би! Отак роз'ясняє Аллаг вам знамення, — може, ви усвідомите!

267. О ви, хто увірував! Віддавайте (на пожертви) найкраще з того, що придбали, і з того, що вивели Ми вам із землі. Не прагніть віддати найгірше — таке, що ви й самі взяли б, тільки заплющивши очі. Знайте, що Аллаг Багатий і Славний!

268. Шайтан обіцяє вам злидні і спонукає до скупості, а Аллаг обіцяє вам Своє прощення й милість. Аллаг Усюдисущий, Всезнаючий!

269. Він дарує мудрість, кому захоче, а кому даровано мудрість, тому даровано велике благо. Однак про це пам'ятають тільки ті, хто має розум!

270. Скільки б ви не жертвували, яку б обітницю не давали, Аллаг знає про це, однак у нечестивців немає помічників!

271. Якщо ви відкрито даєте милостиню, це — добре. Якщо ж ви подаєте бідним не

напоказ, це — краще для вас і спокутує ваші гріхи. Аллаг знає, що ви робите!

272. Не тобі вести їх прямим шляхом, а Аллаг веде прямим шляхом, кого хоче. Що б ви не пожертвували з добра, — воно для вас самих. І жертвуєте ви тільки тому, що прагнете до милості Аллага. Що б ви не пожертвували з добра, вам буде віддано сповна, вас не скривдять.

273. (Подавайте милостиню) біднякам, що потерпають за віру. Вони не можуть пересуватися по землі; хто не знає, приймає їх за багатіїв через скромність. Ти впізнаєш їх за прикметами: вони надокучливо не жебрають у людей. Аллаг знає про все, що б ви не пожертвували з добра!

274. Тим, хто жертвує своє майно вночі і вдень, таємно і явно, — винагорода в Господа їхнього; немає страху над ними, і не будуть вони сумувати!

275. Ті, хто живе з лихварства, повстануть (із могил) саме так, як устають божевільні від дотику Шайтана. Це — за те, що вони говорили: "Адже торгівля — те ж, що й лихварство". Проте Аллаг дозволив торгівлю, але заборонив лихварство. Тому, до кого дійде повчання від його Господа і він покінчить (з лихварством), буде пробачено: його розсудить Аллаг. Ті ж, хто повернеться (до лихварства), потраплять до пекла, де будуть довічно!

276. Аллаг знищує лихварство і вирощує милостиню. Аллаг не любить жодного невірного грішника!

277. Тим, хто увірував, робив благо, вистоявав молитву і давав очищувальну жертву, — винагорода в Господа їхнього. Немає страху над ними, і не будуть вони сумувати!

278. О ви, хто увірував! Побійтеся Аллага й покінчіть з рештками лихварства, якщо ви віруючі.

279. Якщо ж ви цього не зробите, то начувайтесь: в Аллага та Його посланця буде війна з вами. А якщо ви покаєтесь, вам (залишиться) ваш капітал. Не ображайте, то й вас не скривдять!

280. Коли хтось (перебуває) у скруті, зачекайте, поки його справи владнаються. А ще краще, щоб ви знали, якщо ви пробачите (борг)!

281. Бережіться того дня, коли вас повернуть до Аллага; тоді кожній душі дістанеться сповна по заслугі, — нікого не скривдять!

282. О ви, хто увірував! Якщо берете в борг один в одного на певний час, то робіть запис про це. І нехай записує між вами писар по справедливості. Писар не повинен відмовлятися написати так, як навчив його Аллаг. Тож нехай він пи

ше, а диктує той, хто бере в борг, але побоїться Аллага — Господа свого, і нехай не зменшує там нічого. Якщо той, хто бере в борг, не має здорового глузду, кволий або не може сам диктувати, то нехай диктує по справедливості його опікун. Покличте за свідків двох знайомих вам чоловіків. А якщо не буде двох чоловіків, то — чоловіка і двох жінок, яких ви згодні взяти за свідків, для того, щоб коли помилиться одна, їй нага

дала б інша. А свідки не повинні відмовлятися, коли їх кличуть. Би ж не нехтуйте записувати угоду — малу чи велику — та термін її (дії)— Отак буде найсправедливіше

перед Аллагом, найзручніше для засвідчення і найліпше, щоб уникнути сумнівів. Однак, коли це буде торгівля готівкою, яку ви здійснюєте між собою, — тоді на вас не буде гріха, якщо ви не запишете нього. Покличте свідків, коли торгуєте між собою в обмін. Не можна скривдити ні писаря, ні свідка. Якщо ж ви вчините так, то це буде для вас порушенням приписів. Тож побійтеся Аллага, бо Він вас навчає і знає про все суше.

283. Якщо ви будете в дорозі і не знайдете писаря, то слід брати застави. А якщо ви довіряєте один одному, то той, кому довірено, нехай принесе свою заставу і побоїться Аллага, Господа свого. І не приховуйте свідчення, бо в того, хто приховає його, серце грішне! Аллаг же знає, що ви робите!

284. Аллагу належить те, що в небесах і на землі! Виявите ви чи приховаєте те, що у ваших душах, — Аллаг виставить вам за це точний рахунок. Він простить, кому побажає, і покарає, кого захоче, бо Аллаг Усемогутній!

285. Посланець увірував у те, що послано йому від Господа його, так само — віруючі. Кожен увірував в Аллага, Його ангелів, Його писання та Його посланців. "Ми не бачимо відмінностей у жодному з Його посланців, — кажуть вони, — ми почули й скорилися! (Благаємо) прощення Твого, Господи наш, і до Тебе — остання путь!"

286. Аллаг покладає на кожну душу тільки те, на що вона спроможна. За неї — те, що вона здобула, і проти неї — те, що вона дістала. "Господи наш! Не карай нас, якщо ми забули чи согрешили. Господи наш! Не покладай на нас тягар, як Ти поклав на тих, хто (жив) до нас. Господи наш! Не покладай також на нас те, що нам не під силу. Даруй нам, прости і помилуй нас! Ти — наш Заступник, допоможи ж нам проти людей невірних!"

СУРА 4. ЖІНКИ

В ім'я Аллага, Всемилоствого, Всемилосердного.

1. О люди! Бійтеся Господа вашого, що створив вас з однієї душі, з неї ж створив їй пару — а з них обох розсіяв багато чоловіків і жінок. Тож побійтеся Аллага, Чиїм ім'ям ви вмовляєте один одного, та (остерігайтеся розірвати) родинні зв'язки (між собою). Аллаг — незмінний Дозорець над вами.

2. Віддавайте сиротам їхнє майно, не підмінюйте (вашим) поганим (їхнє) гарне. Не проїдайте майна сиріт (на додачу) до вашого, бо це — великий гріх.

3. Якщо ви боїтеся бути несправедливими з сиротами, то беріть за дружин жінок, що подобаються вам, — двох, трьох, чотирьох. Якщо ж ви побоюєтеся, що не зможете піклуватися про них однаково, то одружуйтесь з однією чи з тими, кого придбали як рабів. Так краще, щоб не вчинити несправедливо.

4. Давайте дружинам придане як добровільний дарунок. Якщо ж вони самі поступаються з нього чим-небудь для вас, користуйтеся ним на благо й утіху.

5. Не віддавайте нетямущим вашого майна, яке Аллаг дав вам для їхньої підтримки, а годуйте їх із нього, вдягайте та наставляйте їх на добродійність.

6. Випробовуйте сиріт, поки вони не досягнуть шлюбного віку. Коли ж ви помітите в них зрілість розуму, віддавайте їм їхнє майно, а не поспішайте розтратити його надаремне, негайно, перш ніж вони стануть повнолітніми. Хто багатий, нехай буде

доброчесним; хто бідний, нехай годується з нього помірковано. Коли передаватимете їм їхнє майно, покличте при них свідків. Тільки Аллаг веде щирий рахунок.

7. Чоловікам належить частка з того, що залишили (померлі) батьки та родичі. Жінкам теж належить доля з того, що залишили батьки й родичі. Ця частка може бути малою або великою — проте вона обов'язкова.

8. Коли під час розподілу присутні родичі, сироти й бідняки, обдаруйте їх якоюсь часткою та скажіть їм добре слово.

9. Нехай усі потурбуються, немовби вони самі залишали після себе немічних нащадків і переживали за них. Хай побояться Аллага та скажуть розсудливі слова.

10. Ті, хто несправедливо проїдає майно сиріт, напихають власні черева вогнем — тож самі вони горітимуть у пекельному полум'ї.

11. Аллаг приписує вам щодо дітей ваших так: синові — частка (спадщини), рівна частці двох дочок. Якщо дочок більше двох, то їм (належатиме) дві третини того, що він залишив. Якщо ж (дочка) всього одна, то їй — половина. Кожному з батьків (небіжчика) — по одній шостій спадщини, коли в нього (залишається) дитина. Якщо він не має дитини, а його батьки — (єдині) спадкоємці, то матері (належатиме) одна третина. Якщо ж у небіжчика є брати, то матері — одна шоста, після відрахування за заповітом або відрахування боргу. Ви не знаєте, хто вам ближчий у користі — батьки ваші чи сини. Така Аллагова настанова, бо Він — Усезнаючий, Премудрий.

12. Вам (належить) половина того, що залишили ваші дружини, якщо в них немає дитини. Коли ж у них є дитина, то вам — чверть спадщини після відрахування за їхнім заповітом або боргу. Вашим удовам (належить) чверть залишеної вами спадщини, якщо у вас немає дитини. Коли ж ви маєте дитину, то вдовам (належить) одна восьма частина того, що ви залишили, після відрахування за вашим заповітом або боргу. Якщо чоловік чи жінка не має прямих спадкоємців, а в нього чи в неї є брат або сестра, то кожному з них (належить) одна шоста (спадщини). Якщо ж братів і сестер більше, то (всі) вони ділять порівну одну третину після відрахування за заповітом або боргу, не завдаючи шкоди (іншим), за заповітом Аллага, бо Він — Усезнаючий, Преласкавий.

13. Такі приписи Аллага. Тих, хто кориться Аллагові та Його Посланцеві, Він введе до садів, де внизу течуть ріки. Вічно вони там перебуватимуть. І це — велике щастя,

14. Того ж, хто не послухається Аллага та Його Посланця і порушить Його закони, Він кине у вогонь. Навічно той у ньому перебуватиме, і чекає на нього принизлива кара.

15. А проти тих із ваших дружин, які живуть у розпусті, покличте за свідків чотирьох із вас. Якщо вони засвідчать (перелюбство), то тримайте дружин у домах, поки не упокоїть їх смерть або Аллаг не призначить їм інший шлях.

16. Тих із вас, хто скоїть його, покарайте обох. Якщо ж вони розкаються обоє й виправляться, облиште їх. Аллаг приймає спокуту, Всемилосердний Він.

17. Розкаяння Аллаг (приймає) тільки від тих, хто робить зле з невігластва, а потім кається. Таких Аллаг прощає, бо Він — Усезнаючий, Премудрий!

18. Але немає прощення тим, хто грішить (усе життя), і лише тоді, коли до нього

приходить смерть, говорить: "Воістину, я каюся тепер", як не прощає й тих, хто помирає, залишаючись невірним. Таким Ми приготували болісну кару!

19. О ви, хто увірував! Не дозволено вам успадковувати дружин проти їхньої волі. Не перешкоджайте їм забирати частину того, що ви їм дали (при одруженні), якщо тільки вони не вчинили чогось явно непристойного. Поводьтеся з ними гідно. Якщо ж вони неприємні вам, то буває й так, що вам не подобається щось, а Аллаг обертає вам його у велике благо.

20. Якщо ви захотіли замінити одну дружину на іншу, давши одній із них навіть (цілий) кинтар, не забирайте з нього нічого. Невже ви візьмете його (назад), звівши наклеп і вчинивши явний гріх?

21. І як ви зможете забрати те, коли ви вже увійшли один в одного, а вони взяли з вас тверду обітницю?

22. Не беріть шлюб з тими жінками, на яких були одружені ваші батьки, хіба що то вже трапилося раніше. Це — гріх, гидота і паскудний звичай.

23. Заборонені вам ваші матері, дочки, сестри, тітки по батькові та матері, братові та сестрині дочки, молочні матері, молочні сестри, матері ваших дружин, пасербиці — ваші вихованки від матерів, з якими ви зійшлися; якщо ж ви не сходилися з їхніми матерями, то немає на вас гріха, (коли ви берете заміж пасербиць). (Заборонені вам також) дружини ваших кривних синів, одночасно дві сестри, хіба що то вже трапилося раніше: Аллаг — Усепрощаючий, Всемилолюбивий.

24. (Заборонені вам) і заміжні жінки, якщо їх не взято вами в полон, — (так) вам приписав Аллаг. А дозволено вам, поза тим, на свій достаток шукати собі цнотливих, нерозпусних жінок. А за ті втіхи, що ви маєте від них, винагороджуйте їх як годиться. І не буде на вас гріха, якщо ви полагодили між собою понад встановлений (магр). Аллаг — Усезнаючий, Всемудрий.

25. Коли ж хтось із вас не матиме статку, щоб одружитися з порядними віруючими жінками, шукайте таких серед ваших віруючих дівчат-бранок, бо Аллаг найліпше знає, наскільки ви віруєте: ви (походите) один від одного. Тож беріть їх заміж з дозволу їхніх родин і давайте їм гідну винагороду — цнотливим, не розпусницям, таким, що не мають коханців. Коли ж вони, вийшовши заміж, вчинять перелюбство, — покарання їм удвічі менше, ніж недоторканим вільним жінкам. Отак тим із вас, хто остерігається гріха. А якщо ви виявите терпіння, так буде ліпше для вас Аллаг же — Усепрощаючий, Всемилолюбивий.

26. Аллаг хоче просвітити вас, скерувати до прадавніх звичаїв і прийняти вашу спокуту. Адже Аллаг — Усезнаючий, Премудрий.

27. Аллаг хоче простити вас, тоді як ті, хто віддається своїм пристрастям, прагнуть, щоб ви відхилилися якомога далі.

28. Аллаг хоче полегшення для вас, бо людину створено слабкою

29. О ви, хто увірував! Не оволодівайте майном один одного несправедливим шляхом, а тільки внаслідок торгівлі за взаємною згодою. І не вбивайте один одного. Аллаг милостивий до вас

30. Того ж, хто робитиме так, — войовничо й насильно — Ми кинемо до пекельного вогню. Для Аллага це зовсім легко.

31. Якщо ви триматиметеся подалі від великих гріхів, що вам заборонені, то Ми пробачимо ваші (дрібні) провини й упустимо вас через врата благословенні (до раю)

32. Не бажайте того, у чому Аллаг віддав перевагу одним із вас перед іншими. (Нехай) чоловіки (вдовольняються) своєю здобутою часткою, а жінки — своєю. Благайте Аллага (дарувати вам долю) від Його щедрот, бо Аллаг знає про все суше.

33. Кожному Ми визначили спадкоємців того, що залишили батьки та найближчі родичі. Тим же, з ким ви пов'язані клятвами, віддайте належну їм частку, бо Аллаг над усім сушим свідок.

34. Чоловіки стоять над жінками, тому що Аллаг дав одним людям перевагу перед іншими й тому, що чоловіки витрачають (на них) зі свого майна. Добропорядні жінки віддані (своїм чоловікам), зберігають честь і все, що Аллаг велів берегти. А тих, чия непокірність лякає вас, (спочатку) перестерігайте, (потім) не кохайте у подружніх ложах і, (нарешті), побийте (трохи). І коли вони стануть покірні вам, не завдавайте їм кривди нічим. Аллаг — Піднесений, Великий.

35. Якщо ви побоюєтеся розриву між обома, то пошліть за суддею від його родини та суддею від її родини. Якщо вони обоє побажають примирення, то Аллаг помирить їх, бо Він усе знає, все відає.

36. Поклоняйтеся Аллагу й не боготворіть, крім Нього, нікого. А добро робіть батькам, родичам, сиротам, злидарям, рідному та чужому сусідові, побратимові, подорожньому і вашому невільнику. Достеменно, Аллаг не любить гордіїв і бундючних

37. тих, хто (сам) скупий, та ще й (інших) людей підбиває бути скупими, приховуючи те, що Аллаг дарував їм від щедрот Своїх. Отож Ми й приготували принизливе покарання для (таких) невірних

38. та тих, хто витрачає своє майно (на милостиню) на показ людям, не віруючи ні в Аллага, ні у Судний день, а також тих, кому приятель — шайтан. А з шайтана поганий друг!

39. Чому б їм не вірувати в Аллага й у Судний день і не витратити (на пожертви) з того, чим наділив їх Аллаг? Адже Він знає про них усе.

40. Аллаг не завдасть ані крихти кривди. А будь-який гарний вчинок Він тільки примножить і віддячить від Себе великою винагородою.

41. А що станеться (з невірними), коли Ми від кожної громади виставимо свідка, а тебе, (Мухаммаде,) приведемо свідком проти тих (із твоєї громади, хто не послухався тебе)?

42. Того дня ті, хто не увірував та не послухався Посланця, готові будуть провалитися крізь землю. Однак вони нічого не зможуть приховати від Аллага.

43. О ті, хто увірував! Не наближайтеся до молитви сп'янілі — допоки не почнете розуміти, що говорите, — осквернені сіменем, крім мандрівників у дорозі, — поки ви не обмиєтеся. Коли ж ви хворі, подорожуєте, або хто-небудь із вас повернувся з нужника

чи торкався жінок і якщо ви не знайдете води, то робіть обмивання чистим пилом, обтираючи ваші обличчя та руки (до ліктів). Аллаг — Вибачаючий, Всепрощаючий.

44. Хіба не бачив ти, (Мухаммаде), як ті, кому було даровано частину (Святого) Письма, купують оману і хочуть, щоб ви збилися з (праведного) шляху.

45. Та Аллаг найкраще знає ваших ворогів! Аллага досить як друга, і тільки Він — (ваш) заступник.

46. Серед іудеїв є такі, хто спотворює слова (Господа), переставляючи їх зі своїх місць. Вони говорять: "Ми чули, але не покоряємося" або: "Вислухай нечуване та упаси нас", викривляючи своїми язиками та паплюжачи віру. А якби вони казали: "Ми чули й покоряємося" та: "Вислухай і подивися на нас", так було б краще для них і правильніше. Однак Аллаг прокляв їх за невір'я; отож вони не вірують, крім небагатьох.

47. О ви, кому (вже) було дароване (Святе) Письмо! Увіруйте в те, що Ми послали (тепер) на доказ того, що ви вже мали, перш ніж Ми зітремо обличчя і не перекрутимо їх задом наперед, або поки Ми не проклянемо їх, як прокляли прибічників суботи. Веління Аллага непорушне!

48. Аллаг не прощає, коли поклоняються іншим Божествам, крім Нього, а все інше, крім нього, прощає, кому побажає. Той же, хто визнає поряд з Аллагом інших Богів, чинить великий гріх.

49. Хіба ти не бачив таких, що вважають себе пречистими? Так де там! Тільки Аллаг очищає, кого захоче, й нікого не буде скривджено бодай на волосинку.

50. Поглянь, як вони зводять наклеп на Аллага! Тільки в цьому досить очевидного гріха!

51. Невже ти не бачив, як ті, кому даровано частину (Святого) Письма, вірують у Джібта і Тагута і говорять невіруючим, що вони на правильнішому шляху, ніж ті, хто увірував.

52. Саме їх прокляв Аллаг. А проклятому Аллагом ти ніколи не знайдеш заступника!

53. А може вони співпричетні до влади? Якби так було, вони не дали б людям ані борозенки на фініковій кісточці.

54. Чи, може, вони заздрять цим людям за те, що дарував їм Аллаг від щедрот Своїх? Але ж Ми вже дарували (і) родині Ібрагіма (Святе) Письмо й Мудрість, а також великеє царство.

55. Серед них були такі, хто повірив йому, і такі, хто його не визнав. А в пеклі вдосталь вогню.

56. Тих, хто не увірував у Наші знамення, Ми спалимо у вогні. І щоразу, як їхня шкіра підсмажуватиметься, Ми мінятимемо її на іншу шкіру, щоби вони скуштували муки: Аллаг Превеликий, Премудрий.

57. а тих, хто увірував і творив добрі справи, Ми введемо до садів, де внизу течуть ріки, аби вони мешкали в них вічно. Для них там — пречисті половини. Уведемо Ми їх у тінь прохолодну.

58. Аллаг велить вам повертати власникам доручене майно, а коли ви судите серед

людей, судити справедливо. Яке прекрасне те, чим перестерігає вас Аллаг! Воістину, Він усе чує, все бачить.

59. О ви, хто увірував! Коріться Аллагові, коріться Посланцю та можновладцям серед вас. Коли ж ви сперечаєтеся щодо чого-небудь, то звертайтеся до Аллага та Посланця, якщо ви віруєте в Аллага й у Судний день. Так буде ліпше, і наслідки будуть кращі.

60. Хіба ти не бачив таких, які стверджують, що увірували в послане тобі й у послане до тебе, а самі хочуть, щоб їх розсудив Тагут? їм же наказано не вірувати в нього! Однак шайтан хоче ввести їх у глибоку оману.

61. Коли ж їм говорять: "Звертайтеся до того, що послав Аллаг, та до Посланця", ти бачиш, як лицеміри рішуче уникають тебе.

62. Чому ж після того, як їх спіткає лихо за те, що вони заподіяли власними руками, вони йдуть до тебе, присягаючись Аллагом: "Ми хотіли тільки добра і згоди".

63. Отакі вони — ті, зміст чийх сердець знає Аллаг. Тож остерігайся їх, перестерігай їх та скажи їм про них самих переконливі слова.

64. Ми направляли кожного посланця тільки для того, щоби йому покорялися з дозволу Аллага. І якби вони, самі себе скривдивши, прийшли б до тебе і попросили б прощення в Аллага і Посланець теж попросив би за них, то вони переконалися б, що Аллаг — Усепрощаючий, Всемилосердний.

65. Та де там, — клянуся Господом твоїм! — не увірують вони, поки не візьмуть тебе за суддю у своїх суперечках. І тоді вони в душі визнають твоє рішення і цілком підкоряться йому.

66. А якби Ми наказали їм: "Віддайте своє життя" або "Виходьте зі своїх жител", — то зробили б так лише деякі з них. А якби вони робили те, про що їх перестерігають, так було б краще для них і це значно зміцнило б (їхню віру).

67. І тоді Ми дарували б їм від Себе велику винагороду

68. та наставили б їх на прямий шлях.

69. Ті ж, хто покоряється Аллагові та Посланцеві, вони — разом з тими, кого облагодіяв Аллаг: із пророками, праведниками, загиблими за віру мучениками та благочестивими. Вони — прекрасне товариство.

70. (Усе) це — від щедрот Аллага, бо тільки Він відає про все.

71. О ви, хто увірував! Остерігайтеся (ворога), виступайте (до бою) окремими загонами або всі разом.

72. З-поміж вас неодмінно виявиться такий, хто баритиметься. А якщо ви зазнаєте поразки, він скаже: "Аллаг змилювався наді мною, бо я не потрапив з ними до загиблих".

73. Коли ж вас осінить милість Аллага, він неодмінно скаже, нібито у вас з ним і не було ніякої дружби: "Якби ж я був разом з ними, щоб удостоїтися великого успіху!"

74. Тож хай воюють заради віри ті, хто купує прийдешнє життя (ціною) життя на цьому світі. Тому, хто боротиметься в ім'я Аллага й загине чи переможе, Ми дамо велику винагороду.

75. Чом би вам не воювати заради віри й ослаблених чоловіків, жінок і дітей, які говорять: "Господи наш! Виведи нас із цього міста, мешканці якого — деспоти, і даруй нам від Себе заступника".

76. Ті, хто увірував, воюють в ім'я Аллага, а ті, хто не увірував, воюють заради Тагута. Тож боріться з прибічниками шайтана, бо його підступи жалюгідні.

77. Хіба ти не бачив таких, кому говорили: "Утримайтеся від війни, вершіть молитву та давайте благочестиве пожертвування". Однак коли їм приписується воювати, дехто з них боїться супротивників так, як страшається Аллага, і навіть більше. Вони кажуть: "Господи наш! Чому Ти наказав нам воювати? Якби Ти відклав нам (бій) на деякий час!" Скажи їм, (Мухаммаде): "Утіхи цього світу короткі. А прийдешне життя краще для богобоязливих. І не будете ви скривджені бодай на волосинку".

78. Де б ви не були, смерть наздожене вас, навіть якщо ви будете у високих вежах. Коли їм випадає яке-небудь благо, вони говорять: "Це — від Аллага". Якщо ж їх спіткає лихо, вони кажуть: "Це — через тебе, (Мухаммаде)". Скажи їм: "Усе — від Аллага". І — що воно за люди такі? — вони неспроможні збагнути того, що їм говорять?

79. Те, що випало тобі з благого, — від Аллага, а яка тебе спіткала біда — то від самого себе. Ми призначили тебе, (Мухаммаде), посланцем для людей. І досить Аллага за свідка.

80. Хто покоровся Посланцеві, той уже покоровся Аллагові. А якщо хтось відмовляється (коритися), то Ми не посилали тебе оберігачем над ними.

81. Вони говорять: "Ми покоряємося". Але як тільки відходять від тебе, то деякі з них снують ночами плани про те, чого ти їм не говорив. Однак Аллаг записує все, що вони таємно задумують. Тож відвернися від них і покладися на Аллага, бо Його достатньо як заступника.

82. Хіба вони не задумуються над Кораном? Адже якби Коран був не від Аллага, то вони знайшли б у ньому безліч протиріч.

83. Як тільки до них доходить яка-небудь безтурботна чи тривожна звістка, вони розголошують її. А якби вони повідомили її Посланцеві та владарям серед них, то про неї б дізналися ті, кому потрібно. Тож коли б не милість і милосердя Аллага до вас, то ви всі, крім небагатьох, пішли б слідом за шайтаном.

84. Воюй заради віри. Так поставлено за обов'язок не лише тобі самому. Спонукай до цього й інших віруючих. Можливо, Аллаг стримає лють невірних, бо Він найсильніший у гніві й у покаранні.

85. Хто заступиться за гарну справу, матиме з неї частку. А хто заступиться за погану справу, матиме свою частку з неї. Воістину, Аллаг над усім сущим порядкує.

86. Коли вас вітають, відповідайте ще кращим вітанням, або — таким же самим: Аллаг усьому веде лік.

87. Аллаг — немає жодного божества, крім Нього! — неодмінно збере вас у День воскресіння, який, поза сумнівом, настане: а чиє слово правдивіше від Аллагового?

88. Чому щодо лицемірів у вас дві групи? Адже Аллаг відмовився від них за їхні вчинки! Невже ви хочете наставити на прямий шлях тих, кого Аллаг увів в оману?

Адже тим, кого Він уводить в оману, вже ніколи не знайти прямого шляху.

89. Невірні хотіли б, щоб ви, як і вони, стали невірними, аби ви зрівнялися з ними. Тож не вибирайте друзів серед них, допоки вони не переселяться заради віри. Однак якщо вони відступляться (від віри), хапайте їх і вбивайте, де б ви їх не знайшли. І не беріть з-поміж них ні друзів, ні помічників,

90. крім тих, хто зв'язаний з тим народом, з яким у вас існує угода, або тих, хто прийшов до вас, не маючи в душі бажання воювати ні проти вас, ні проти свого народу. Якби Аллаг захотів, Він дав би їм владу над вами і вони воювали б з вами. Тому якщо вони облишать вас, відмовляться воювати з вами та запропонують вам мир, то й Аллаг не дозволить вам воювати з ними.

91. Ви побачите, що є й інші (люди), які хочуть бути в безпеці від вас і від свого народу. Однак щоразу, коли їх підбивають до заколоту, вони спокушаються на нього. Тож коли вони не облишать вас, не запропонують вам миру і не притримують своїх рук, хапайте їх і вбивайте, де б ви їх не застали. Над такими Ми дали вам повну владу.

92. Віруючий не може вбити віруючого — хіба що тільки помилково. Коли ж хто-небудь уб'є віруючого ненавмисно, він мусить відпустити на волю віруючого раба та вручити родичам убитого викуп за кров, якщо тільки вони не захочуть роздати його як милостиню. Якщо вбитий — із ворожого вам племені і віруючий, потрібно відпустити на волю віруючого раба. Якщо ж убитий із племені, з яким у вас є угода, то слід сплатити його родичам викуп за кров та звільнити віруючого раба. Якщо в убивці немає (віруючого раба), йому слід безперервно поститися протягом двох місяців на знак каяття перед Аллагом. Адже Аллаг — Усезнаючий, Премудрий.

93. Коли ж хтось уб'є віруючого навмисно, то відплата йому — пекло, де він залишиться навечно. Аллаг розгнівається на нього, прокляне його і влаштує йому непосильну муку.

94. О ви, хто увірував! Виступаючи (воювати) за віру, будьте впевненими: не говоріть "Ти — невірний" тому, хто звертається до вас із миром, прагнучи до минутих благ тутешнього життя, у той час, як багата здобич — в Аллага. Такими ви були раніше, та Аллаг облагодіяв вас. Затямте, що Аллаг відає про те, що ви робите.

95. Ті віруючі, котрі здоровими відсиджуються (вдома), не зрівняються з тими, хто догоджає в ім'я Аллага, (жертвуючи) власним майном та життям. Аллаг возніс тих, хто прислужується своїм майном і життям, на цілий щабель над тими, хто відсиджується (вдома). І тим, і іншим Аллаг обіцяв благо, однак Він віддав перевагу догідливим над тими, хто відсиджується (вдома). Догідливим — велика винагорода від Нього —

96. (вищі) щаблі, прощення й милосердя. Аллаг — Усепрощаючий, Всемилосердний.

97. Коли тих, хто був несправедливий до самого себе, упокоять ангели і запитають: "Як трапилося таке з вами?", — ті відкажуть: "Ми були безсилими на цій землі". Ангели запитають: "Невже земля Аллага була не (достатньо) просторою, щоб ви могли переселитися на ній?" Таким притулок — пекло, а то — жахливе пристановище.

98. Його уникнуть лише безпомічні чоловіки, жінки та діти, які не можуть хитрувати та не знаходять прямого шляху

99. їм Аллаг, може, простить, бо Він — Милосердний, Всепрощаючий.

100. Той, хто виселяється заради віри, знайде на землі вдосталь притулків і статку. Коли хто-небудь залишає свою домівку заради Аллага та Його посланця, а його (в дорозі) забере смерть, то він неодмінно матиме винагороду від Аллага. Аллаг — Усепрощаючий, Милосердний.

101. Коли ви мандруєте світом, не буде над вами гріха, якщо ви скоротите молитву, остерігаючись погрози з боку невірних. Достеменно, невірні — ваші відверті вороги.

102. Коли ти, (Мухаммаде), знаходишся серед них і правиш для них молитву, нехай одна група з них стоїть разом з тобою зі зброєю в руках. Коли вони закінчать колінопреклоніння, нехай стануть позаду вас. Тоді нехай підійде інша група, яка ще не молилася, і нехай (теж) помолиться разом з тобою. Але їм слід бути обережними і (так само) мати при собі зброю. Невірним хотілося б, щоб ви зневажили свою зброю та спорядження, аби вони змогли напасти на вас раптово. Не буде над вами гріха, якщо ви відкладете зброю, коли відчуєте незручність від дощу або будучи хворими. Однак залишайтеся обачними. Воістину, Аллаг підготував для невірних принизливе покарання.

103. Коли ви завершите молитву, пом'яніть Аллага, стоячи, сидячи чи (лежачи) на боках. Почуваючи себе в безпеці, звершіть молитву (за належними правилами). Молитву для віруючих приписано у строго визначений час.

104. Не розслабляйтеся, переслідуючи цих людей. Якщо ви страждаєте, то вони страждають так само. Однак ви сподіваєтеся від Аллага на те, на що вони не сподіваються. Адже Аллаг — Усезнаючий, Премудрий.

105. Ми послали тобі, (Мухаммаде,) (Святе) Письмо як істину, щоб ти міг розсудити людей так, як показав тобі Аллаг. Тож не потурай зрадникам.

106. Благай прощення в Аллага, бо Він — Усепрощаючий, Всемилосердний.

107. Не заступайся за тих, хто зраджує сам себе: Аллаг не любить ні зрадника, ні грішника.

108. Вони можуть приховати свої (гріхи) від людей, але не сховають їх від Аллага, тому що Він з ними, коли вони потай ночами говорять нелюбі Йому слова. Але Аллаг завжди знає все, що вони роблять.

109. От ви заступаєтеся за них у цьому світі. А хто ж заступиться за них перед Аллагом у День воскресіння? Хто буде за них поручителем?

110. Якщо хто-небудь зробить злий вчинок чи скривдить власну душу, а потім попросить в Аллага прощення, то він помітить, що Аллаг — Усепрощаючий, Всемилосердний.

111. А той, хто вчиняє гріх, вчиняє його проти себе: Аллаг завжди — Всезнаючий, Премудрий.

112. А той, хто звалює свою провину чи гріх на невинного, бере на себе тягар обмови й відвертої вини.

113. І якби не благовоління Аллага до тебе й не милість Його, то дехто з них неодмінно надумав би ввести тебе в оману. Але вони вводять в оману тільки самих себе

і не зашкодять тобі анітрохи, бо Аллаг послав тобі (Святе) Письмо й Мудрість та навчив тебе тому, чого ти раніше не знав. Прихильність Аллага до тебе превелика!

114. Немає нічого хорошого в їхніх численних таємних бесідах, якщо тільки вони не закликають на них роздавати милостиню, вершити добрі справи чи примиряти людей. Тому, хто робить так, жадаючи благовоління Аллага, Ми дамо чималу винагороду.

115. А якщо хто-небудь виступить проти Посланця після того як йому прояснився прямий шлях, та не піде слідом за віруючими, то Ми повернемо його туди, куди він повернув сам, і вкинемо його в пекло. А воно — жахливий притулок!

116. Аллаг не прощає, коли вірують в інші, крім Нього, божества, але прощає, кому побажає, усе, крім цього. Бо той, хто вірує в інші, крім Аллага, божества, перебуває в глибокій омані.

117. Вони поклоняються, крім Аллага, ще жіночим ідолам та моляться бунтівливому шайтанові.

118. Аллаг прокляв його, а він сказав: "Я неодмінно захоплю з Твоїх рабів певну частину,

119. введу їх в оману, вселю в них марні надії, накажу їм обрізати вуха в худоби та спотворювати витвір Аллага". Той, хто шукає заступництва в шайтана замість Аллага, обов'язково зазнає явного збитку.

120. Він годує їх обіцянками та спокушає примарами. Та все ж обіцяє він — аби тільки звабити.

121. Для таких притулком буде пекло. І не знайти їм від нього порятунку.

122. Тих же, хто вірував і чинив добрі справи, Ми введемо в сади, де внизу течуть ріки. Вони перебуватимуть там вічно. Така істинна обітниця Аллага. А чиє слово правдивіше від Аллагового?

123. І це — не ваші марення чи мрії людей (Святого) Письма. Тому, хто робить зло, Буде відплачено тим же. І не знайдеться для нього, крім Аллага, ні заступника, ні прихильника.

124. Той же, хто робить добро, чоловік то чи жінка, та ще й коли віруючий, — такі ввійдуть до раю, і не будуть вони скривджені ані на борозенку фінікової кісточки.

125. А хто прекрасніший у вірі від того, хто цілком віддався Аллагові, робить добро і пішов за вірою Ібрагіма-ханіфа? А Аллаг узяв Собі Ібрагіма за друга.

126. Аллагу належить усе, що в небесах і на землі; Аллаг охоплює все суще.

127. Вони запитують тебе про приписи стосовно жінок. Відповідай: "Настанови щодо них дає вам Аллаг, а також провіщено вам у Книзі про жінок-сиріт, яким ви не даєте того, що їм приписано, бажаючи одружитися з ними, а також про безпомічних дітей і про те, щоб ви ставилися до сиріт справедливо. І що б ви не зробили доброго, Аллаг відає про те".

128. Якщо жінка відчуває, що чоловік неприязно поводить з нею чи уникає її, то не буде над ними гріха, якщо вони дійдуть згоди мирно, бо примирення — гарна справа. Людям властива скупість, але якщо ви творитимете добро й будете богобоязливими, то Аллаг завжди відає про те, що ви робите.

129. Ніколи ви не зможете ставитися однаково справедливо до (всіх) дружин, якби навіть бажали цього. Тож не прив'язуйтеся занадто (до одної), залишаючи (іншу) покинутою. Якщо ж ви діятимете справедливо й будете богобоязливими, то Аллаг — Усепрощаючий, Всемилосердний.

130. Коли ж обоє розлучаться, то Аллаг кожного з них збагатить зі Свого достатку. Аллаг — рясно Даруючий, Премудрий.

131. Аллагу належить те, що на небесах і на землі. Ми вже заповіли тим, кому було дароване (Святе) Письмо до вас, (заповідаємо) й вам, щоб ви боялися Аллага. А якщо ви не увіруєте, то Аллагові належить усе, що на небесах і на землі. Він — Усевладний, Всеславний.

132. Аллагові належить усе, що на небесах і на землі. І досить Аллага як заступника.

133. Якщо Він захоче, люди, Він забере вас геть (із цього світу) й приведе (замість вас) інших: Аллаг завжди може зробити це.

134. Коли хтось бажає віддяки тутешнього світу, то в Аллага є винагороди земного й прийдешнього світу. Аллаг завжди все чує, все бачить.

135. О ви, хто увірував! Будьте стійкими в правосудді, свідками перед Аллагом, якщо навіть свідчення буде проти вас самих, ваших батьків чи родичів. І багатий, і бідний однаково близькі Аллагові, тож залишайтеся неупередженими, щоб бути справедливими. Якщо ж ви уникатимете істи ни або заперечуватимете її, то Аллаг завжди відає про те, що ви дієте.

136. О ви, хто увірував! Віруйте в Аллага, Його Посланця та Книгу, яку Він зіслав (з небес) Своєму Посланцеві, а також у писання, які Він посилав раніше. Той, хто не вірує в Аллага, Його ангелів, Його писання, Його посланців і в Судний день, упав у глибоку оману.

137. Тих, хто (спочатку) увірував, а потім перестав вірити, далі знову увірував, і знову зневірився та ще й глибше занурився в невір'я, Аллаг ніколи не простить і не скерує на прямий шлях.

138. Тож "порадуй" лицемірів звісткою про те, що на них чекає болісне покарання,

—

139. на тих, хто вибирає друзів з-поміж невірних, надаючи їм перевагу перед віруючими. Невже вони прагнуть знайти в невірних силу? Однак уся могутність цілком належить Аллагові.

140. Раніше Аллаг послав вам у Книзі, щоб ви, слухаючи знамення Аллага, уникали тих, хто заперечує ці (знамення) і глузує з них, і не сідали разом з ними, допоки вони не заговорять про інше. Бо тоді ви — такі ж, як і вони. Аллаг збере лицемірів та невірних у пеклі всіх разом.

141. Вони тільки й очікують, що трапиться з вами. Якщо ви завдяки Аллагу переможете, вони скажуть: "Хіба ми не були з разом вами?" Якщо ж поталанить невірним, вони скажуть: "Хіба не ми допомогли вам перемогти та не захищали вас від віруючих?" Однак Аллаг розсудить вас у День воскресіння й нізащо не дасть невірним

перемогти віруючих.

142. Лицеміри хочуть обманути Аллага, а Він сам обманює їх. Коли вони стають до молитви, то підводяться лїниво, напоказ людям і лише іноді згадують Аллага,

143. вагаючись між (невір'ям та вірою), не належачи ні до тих, ні до інших Бо для того, кого Аллаг уводить в оману, ти ніколи не знайдеш (правильного) шляху. 144. О ви, хто увірував! Не беріть у друзі невірних, зневажуючи віруючих. Невже ви хочете надати Аллагові переконливий доказ проти вас?

145. Лицеміри (горітимуть) у самій безодні пекельного вогню. І ти ніколи не знайдеш їм заступника,

146. крім тих, хто покався, став праведним, поклав надію на Аллага та щирий у своїй вірі в Нього. От вони — з віруючими, а віруючим Аллаг дасть велику винагороду.

147. Навіщо Аллагові карати вас, коли ви вдячні та віруєте? Адже Аллаг завжди — Превдячний, Всезнаючий.

148. Аллаг не любить привселюдних слів про зло, хіба що несправедливо скривджено когось. Аллаг завжди все чує, все знає.

149. Вершитимете ви добро відкрито чи приховаете його, або пробачите ви злий учинок, — Аллаг завжди — Усепрощаючий, Всемогутній.

150. Ті, що не вірують в Аллага та Його посланців, хочуть відокремити Аллага від Його посланців, говорять: "Ми віруємо в одних (посланців) і не віруємо в інших" — та прагнуть обрати між цим (середній) шлях, —

151. вони і є насправді невіруючі. А невірним Ми підготували ганебне покарання.

152. Тих же, хто увірував в Аллага та Його посланників і ніяк не виділяв жодного з них, Він винагородить по заслугі. Адже Аллаг завжди — Усепрощаючий, Всемиловитий.

153. Люди (Святого) Письма просять тебе, щоб ти звів їм з небес Писання. Колись вони просили Мусу про більше, ніж це, і говорили: "Покажи нам навіч Аллага". Проте їх вразила блискавка за таку кривду. А далі, після того як до них з'явилися ясні знамення, вони стали поклонятися (золотому) тельцю, але Ми простили їм це і дали Мусі безперечну владу.

154. Ми піднесли над ними гору згідно з (Нашою) угодою з ними і сказали їм: "Увійдіть у врата, низько кланяючись!" Ще сказали Ми їм: "Не порушуйте суботу" — і взяли з них тверду обіцянку.

155. За те, що вони порушили свою угоду, не вірили в знамення Аллага, безправно вбивали пророків і говорили: "Серця наші — обгортка" (ні, Аллаг запечатав їх за невір'я, бо вірують лише небагато з них),

156. за їхнє невір'я, за те, що вони звели на Мар'ям великий наклеп,

157. за їхні слова: "Це ми убили Месію, Ісу, сина Мар'ям, посланця Божого" (однак вони не вбили його й не розіпнули, а їм тільки здалося так; ті, хто розходиться в думках щодо цього, перебувають у сумніві і не відають нічого про те, а лише переймаються здогадами. А вони, звичайно ж, не убивали його.

158. Навпаки! Це Аллаг підніс його до себе, а Він завжди — Превеликий,

Премудрий.

159. Серед людей (Святого) Письма ніхто не повірить у це до самої смерті, а в Судний день він виступить свідком проти них),

160. за несправедність іудеїв, а також за те, що вони багатьох збивали зі шляху Аллага, — (за все це) Ми заборонили іудеям дозволені їм блага.

161. А також за те, що вони брали лишок, хоча це було їм заборонено, і марнотратили людське майно. Невірним з-поміж них Ми приготували болісне покарання.

162. Однак стійким у знанні та віруючим — тим, хто увірував у те, що послано тобі, і що послано до тебе, хто вистоює молитву й дає очищувальну пожертву, хто вірує в Аллага й у Судний день, — таким Ми дамо велику винагороду.

163. Ми вселили тобі Одкровення, так само як уселили (його) Нуху й наступним пророкам, як Ми вселяли Ібрагіму, Ісма'їлу, Ісхаку, Йа'кубу, нащадкам їхнім, 'Ісі, Айюубу, Йунусу, Гаруну, Сулайману, як Ми дарували Давуду Псалтир.

164. (Ми надіслали) посланців, про яких Ми згадували тобі раніше, а також посланців, про яких тобі не розповідали. А до Муси Аллаг звертався зі словом.

165. (Ми послали) пророків благовісних і перестерігаючих, щоб у людей не було доказу проти Аллага після (приходу) посланців. Аллаг завжди — Усемогутній, Премудрий.

166. Та все ж Аллаг свідчить про послане тобі, що Він послав його зі Своїм знанням. І ангели свідчать (про те ж), хоча Аллага досить за свідка!

167. Ті, хто не увірував, та ще й (інших) збиває зі шляху Аллага, потрапили в глибоку оману.

168. Тих, хто не увірував і грішив, Аллаг не має наміру ні прощати, ні наставляти на прямий шлях,

169. а тільки на шлях до пекла, де вони перебуватимуть вічно. І це для Аллага зовсім легко.

170. О люди! До вас прийшов Посланець з істиною від Господа вашого. Увіруйте ж у благо для вас, а якщо не увіруєте, то Аллагу належить усе, що в небесах і на землі. Аллаг завжди — Усезнаючий, Всемудрий.

171. О люди (Святого) Письма! Не переступайте межі у вашій вірі та говоріть про Аллага тільки істину. Адже Месія, Теа, син Мар'ям, — лише посланець Божий, і Його Слово, яке Він повідав Мар'ям, — і Його Дух. Тож віруйте в (Єдиного) Бога і Його посланців та не говоріть: "Трійця". Утримайтесь (від цього) — так буде краще для вас. Тільки Аллаг — Єдиний Бог, Пречистий Він, і не може бути в Нього дитини. Йому належить усе, що в небесах і на землі. І тільки на Аллага можна покладати надію!

172. Ні Месія, ні наближені ангели ніколи не відмовляться бути рабами Аллага. А тих, хто вважає за нижче від своєї гідності поклонятися Йому, хто загордував, Він збере до Себе всіх разом (у прийдешньому житті).

173. Тим же, хто увірував і вершив добрі справи. Він сповна воздасть і навіть додасть від Своїх щедрот. Тих же, хто надмірно загордував, Він покарає болісною

карою. І вони не знайдуть собі, крім Нього, ні заступника, ні покровителя.

174. О люди! Дійшов до вас доказ від Господа вашого, і послали Ми вам ясне світло

175. а тих, хто увірував в Аллага і не відступав від Нього, уведе Він під Свою милість і поведе їх до Себе прямою дорогою.

176. У тебе просять дати настанову. Відповідай: "Аллаг дасть вам приписи щодо тих, хто не має ні батьків, ні дітей. Якщо загине який-небудь чоловік і в нього немає дитини, але є сестра, то їй (належить) половина того, що він залишив. А він буде її спадкоємцем, якщо в неї немає дитини. А якщо сестер дві, то їм (належить) дві третини того, що залишив (брат). Якщо ж (решта) родичів — і брати, і сестри, — то чоловікові (належить) частка двох жінок". Аллаг роз'яснює вам, щоб ви не заплуталися. Бо Він відає про все суще.